

מועצת הצמחים
המועצה לייצור צמחים ולשיווקם
The Plants Production and Marketing Board

מעולם מועצת הצמחים

אנו גאים לחנוך פינה חדשה – "מהנעשה במועצת הצמחים" • בפינה זו נשתף אתכם מעולם מועצת הצמחים ומעולמם של החקלאים, נציג את הפעולות השוטפות ונראה גם את עבודת היומיום שלעיתים אמנם נסתרת מן העין – אך היא זו שהפכה את חקלאות ישראל לגאווה לאומית ולשם דבר גם בעולם

צבי אלון, מנכ"ל מועצת הצמחים

מגדלים וקוראים יקרים, במהלך השנים, החקלאות הישראלית הגיעה להישגים נפלאים. חקלאינו המצוינים עושים לילות כימים ומתגברים על קשיים ואתגרים רבים. מגדלי ישראל משווקים מדי שנה לשוק הישראלי כ-2 מיליון טון פירות וירקות טריים ואיכותיים, והוכיחו חשיבותם פעם נוספת כשסיפקו בשנת הקורונה הקשה והמתירה כגורם משמעותי בשמירה על הבטחון התזונתי של ישראל כשסיפקו באורח רציף תוצרת חקלאית טרייה ובריאה. כל זאת נעשה עלי ידי המגדלים תוך שיתוף פעולה פורה שמתקיים איתנו, במועצת הצמחים. חשיבותה

של המועצה לענפים ולחקלאים רבה, כיוון שאנו במועצת הצמחים מבצעים פעילויות שהחקלאי הבודד לא יכול ליטול על עצמו לבד; פעילויות אלה יכולות להתבצע רק במסגרת ציבורית כזו ללכת ומחייבת, והן חיוניות לקיומם ולרווחתם של מגדלי הצמחים. אף חקלאי לא יוכל לעשות את הפעילויות הללו לבדו, והחקלאים מבינים זאת היטב; רק לאחרונה התקיימו בחירות למוסדות המועצה ולוועדות הענפיות, כאשר החקלאים עצמם בחרו את נציגיהם. נציגים אלו יקבעו את הנושאים וסדרי העדיפות שבהם תטפל מועצת הצמחים בשנים הקרובות.

היקף הייצור החקלאי השנתי בארץ הוא כ-30 מיליארד ש"ח, כשגיוון המוצרים ממשיך להתרחב ואיכותם הולכת ועולה. החקלאות הישראלית מגיעה להישגים מקצועיים וכלכליים מעוררי הערכה בעיקר בזכותכם המגדלים, כשגם המועצה משתדלת להירתם ולתרום. מועצת הצמחים, מרכות תקציבי מחקר של כ-16 מיליון ש"ח בשנה, מה שמאפשר לגייס תקציבים מקבילים ממקורות נוספים בהיקף דומה. חשוב לציין, כי פריצות דרך משמעותיות נרשמו בעקבות המחקרים הללו; לדוגמה – הארכת חי המדף של הפירות, העלאת היכולת בחממות, פיתוח ואקלים זנים חדשים בהדרים ובפירות ועוד. המועצה היא גם הגוף שמבצע עבור החקלאים בענף הדרים את ההדברה כנגד זבוב הים התיכון, כון, מה שמאפשר את ייצוא הדרים לאירופה, צפון אמריקה והמזרח הרחוק. מועצת הצמחים מייצגת את המגדלים מול

"אנו במועצת הצמחים מבצעים פעילויות שהחקלאי הבודד לא יכול ליטול על עצמו לבד! פעילויות אלה יכולות להתבצע רק במסגרת ציבורית כוללת ומחייבת, והן חיוניות לקיומם ולרווחתם של מגדלי הצמחים"

קנט (קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות) ומדי שנה פועלת להתאמת הביטוחים לצרכים המשתנים והוספת כיסויים חדשים, בדומה לביטוח כנגד מזיקי הסגר שנוסף רק בשנה האחרונה. המועצה מפעילה צוות לבריאות, בשווקים ובבתי האריזה, של פרי בוסר כדי לשמור על המחירים בשווקים ולא לפגוע בשיווק. ענף היות פועל נמרצות לקידום שמן הזית הישראלי ואף הביא לתיקון התקן הישראלי כך שיחייב את ציון מקור השמן, וממש בימים אלו פועל לצמצם את הייבוא הזול של השמן מאירופה. מגדלי הדרים והתמרים מנצלים את המועצה כפלטפורמה לפרסום וקידום התוצרת הישראלית בחו"ל ואף פועלים באמצעות המועצה לקדם פתיחת יעדים חדשים. ענף הירקות, לדוגמה, מסייע למגדלים בהלוואות להון חוזר ולהשקעות. כל האמור לעיל, ופעילויות רבות נוספות שהן חלק מעבודת המועצה, נעשה בשיתוף פעולה מלא, תחת ניהול הוועדות הענפיות שנבחרו לאחרונה כאמור, עם המגדלים.

מאחר וחלק ניכר מפעילויות המועצה נותנות "מאחורי הקלעים", אנו גאים לחנוך פינה חדשה – "מהנעשה במועצת הצמחים". בפינה זו נשתף אתכם מעולמנו ומעולמם של החקלאים, נציג את הפעולות השוטפות ונראה גם את עבודת היומיום שלעיתים אמנם נסתרת מן העין – אך היא זו שהפכה את חקלאות ישראל לגאווה לאומית ולשם דבר גם בעולם.

צבי אלון, מנכ"ל מועצת הצמחים

החקלאות והחקלאים לאחר הסגרים

מאיר יפרח: "שוק סיטונאי חדש הוא האמצעי האחד שבאמת יכול לרפא את 'פערי התיווך' ואת 'יוקר המחיה'"

הפסיד תוצרת איכותית הרבה יותר של החקלאים המקומיים מחד ונאלץ לשלם מחיר מלא על תוצרת נחותה מיובאת מאירדך. כ-40,000 טונות עגבניות יובאו במהלך השנה החולפת מטורקיה, יחד עם מלפפונים, קישואים ושאר ירקות. עיקר מטרם של היבואנים והרשתות, שלעיתים הם גורם אחד, הוא להנמיך את מחירי קלאי, לשעבר אותו, כיוון שאין לו מוצא אחר לתוצרתו, וכך לשלם לו מחיר שפ"עמים רבות הוא מתחת להוצאות הייצור. בצל מגפת הקורונה קמו ערוצי שיווק חדשים לתוצרת החקלאית, ערוצי שיווק

לאחר שנה של סגרים לסירוגין, חוזרת החקלאות לשגרת עבודה, לסדרי עדיפויות כב"עבר, עם הלקחים שנלמדו בתקופה זו ועם עין פקוחה בדאגה לסגרים נוספים בעתיד. השווקים נפתחו, בתי המלון חזרו זרים אט אט לפעילות, וכך גם המסעדות ששרדו ושירותי ההסעה בבתי הספר, כולם צרכנים של מזון – ובפרט ירקות ופירות. יותר ויותר משתקף חסרונו של שוק סיטונאי חדש ומודרני, שיכול היה לשנות את תמונת השיווק של התוצרת החקלאית בישראל.

מאיר יפרח. "דבר לא יכול להוות תחליף לבעיית המונופולים בשיווק אלא שוק סיטונאי חדש"

ישר לצרכנים לביתם. אנהנו גאים בחקלאים היצירתיים שתמיד מוצאים חלופות בעת הצורך, אך עדיין אין לדעת עד כמה ערוצים אלה ימשיכו לפעול לאחר פתיחת המסחר וההקלות בסגרים. בכל מקרה, דבר לא יכול להוות תחליף לבעיית המונופולים בשיווק אלא שוק סיטונאי חדש, כפי שאני חוזר ומציין שוב ושוב במשך שנים, שוק סיטונאי חדש הוא האמצעי האחד שבאמת יכול לרפא את "פערי התיווך" ואת "יוקר המחיה". החקלאים אינם אחראים לתופעות הללו, ועד שלא יקום מישהו אמיץ שיסלול את הדרך לשוק כזה, נישאר באותו מקום ובאותן בעיות.

נקווה שהכול יחזור למקומו עם פתיחת השווקים ועם פתיחת השמיים לקבלת עובדים שיצאו. לפנינו בחירות חדשות, ולא נותר אלא להתפלל לממשלה שגם ביטחון המזון והדאגה לחקלאים תהיה אצלה אמיתית, ואז אפשר יהיה באמת לקרוא לזה מהפך.

מאיר יפרח, יו"ר ענף הירקות במועצת הצמחים ומזכיר ארגון מגדלי הירקות

החקלאים עברו תקופה לא קלה בשנה זו. המדינה לא נתנה תשובה לענפים החקלאיים שנפגעו, כמו גזר ותבלינים נים לשוק המקומי, ונקבעו קריטריונים לסיוע שאינם מתאימים למחזוריים במ"גזר החקלאי כפי שהם מתאימים לגופים עסקיים אחרים, למרות התייעור המסודר בחקלאות. הנוק לחקלאים נאמד בכ-80 מיליון ש"ח. האוצר דחה את טיעוני נציגי המגזר החקלאי ולא רצה לפצות על הנזקים.

מצב זה מדגים את היחס לחקלאים ולחקלאות, כאשר דווקא אלה שדאגו להספקת מזון טרי ובריא בזמן משבר הקורונה וסיפקו את כל התוצרת שנדרשה בשוק המקומי, דווקא הם נדחו הצדה ללא פתרון. גם רשתות השיווק לא חסו על החקלאים וביצעו במקביל ייבוא של תוצרת טרייה, כי תאווה הבצע להעלות רווחים גדולה הרבה יותר מהדאגה למגזר החקלאי החרוץ והיעיל. גם טענת היבואנים כי בכך יזילו את המחירים לצרכנים התגלתה כמלים ריקות, כיוון שהיא רק הגדילה את רווחיהם של היבואנים והרשתות, והציבור יצא מופסד פעמיים: